

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van LPM
mevrouw C.J. Nuyts

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vragen ex art. 47 RvO inzake
eenzame uitvaarten
BEHANDELD DOOR
IMM (Iris) Schols

DATUM
30 augustus 2019
Verzonden: 30-08-2019
TELEFOONNUMMER
043 350 4354

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2019.23048

E-MAILADRES
Iris.Schols@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4230

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Nuyts,

In deze brief treft u de beantwoording van de vragen die uw fractie heeft gesteld in het kader van artikel 47 Reglement van Orde inzake 'eenzame uitvaarten'. Voorafgaand aan de beantwoording ervan hecht ik eraan in algemene zin de gang van zaken rondom 'eenzame' uitvaarten te schetsen.

In het geval dat niemand initiatief neemt tot een begrafenissen of crematie van een overleden stadgenoot is de gemeente wettelijk verplicht te zorgen voor een uitvaart. In Maastricht gaat het gemiddeld om ongeveer dertig overledenen per jaar. Bij een beperkt aantal overledenen (ongeveer vijf per jaar) vindt de gemeente na uitvoerig onderzoek geen nabestaanden; of kiezen nabestaanden er zelf voor niet bij de uitvaart aanwezig te zijn. Ook deze overledenen verdienen een waardig en respectvol afscheid. Naast de uitvaartondernemer is er daarom bij deze 'eenzame' uitvaarten altijd iemand aanwezig die een paar woorden spreekt om zo het bestaan van de overledene te bekrachtigen. Dit was en is het uitgangspunt van het college.

De afscheidswaarden bij een eenzame uitvaart werden de afgelopen jaren verzorgd door een vrijwilliger, de heer Ton Ramaker. Wij waren genoodzaakt om de met hem afgesloten vrijwilligersovereenkomst te beëindigen per 1 juni 2019 overeenkomstig de bepaling tussentijdse beëindiging vrijwilligersovereenkomst. Ik heb de heer Ramaker inmiddels uitgenodigd voor een gesprek, waarin ik het besluit van het college nader wil toelichten en de heer Ramaker wil bedanken voor zijn jarenlange inzet. Een afscheidswaard bij eenzame uitvaarten wordt sinds 1 juni 2019 verzorgd door een medewerker uit onze ambtelijke organisatie met ervaring op het gebied van het leiden van ceremonies.

Vraag 1-2: *Op grond van welk wetsartikel is het de heer Ton Ramaker verboden om informatie (NAW-gegevens) van overleden minvermogenden bij een eenzame uitvaart op de facebook pagina van eenzame uitvaarten Maastricht of anderszins te vermelden? U noemt de wet op de privacy, wordt hiermee de AVG bedoeld?*

Antwoord 1-2: Per 25 mei 2018 geldt in heel Europa dezelfde privacywetgeving, de Algemene verordening persoonsgegevens (AVG). De AVG vervangt de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en het daarop gebaseerde Uitvoeringsbesluit. Op de persoonsgegevens van een overleden persoon geldt de AVG niet. Publicatie van namen en informatie van een overledene is daarom *in principe* mogelijk, mits deze *niet* de privacy raakt van nog levende personen. Zo zou een publicatie over een uitvaart van gemeentewege indirect iets kunnen zeggen over de relatie tussen de overledene en diens nabestaanden en/of de financiële situatie van de overledene of de nabestaanden. Een dergelijke publicatie zonder wettelijke grondslag is in strijd met de AVG én kan door de nabestaanden als kwetsend worden ervaren.

Vragen ex art. 47 RvO

DATUM
30 augustus 2019

De handelswijze in Maastricht sluit aan bij de Algemene verordening persoonsgegevens en de uitspraak van de minister van Binnenlandse Zaken over de omgang met gegevens van overledenen. In 2018 heeft de minister op Kamervragen over vingerafdrukken van overledenen aangegeven, dat zorgvuldig met de gegevens van overledenen dient te worden omgegaan, ook in geval de AVG niet geldt.

Vraag 3-4: *Bij een eenzame uitvaart zijn er in principe geen nabestaanden. Hoe kan informatie op facebook of anderszins pijnlijk zijn voor nabestaanden (die er niet zijn!)? En op welke formele gronden beslist de gemeente dat die informatie (welke?) pijnlijk kan zijn?*

Antwoord 3-4: De aannahme dat er bij een eenzame uitvaart geen nabestaanden zijn, is niet per definitie juist. Het kan ook zijn dat nabestaanden ervoor kiezen niet te voorzien in een begrafenis en/of niet aanwezig te zijn bij een begrafenis. Zie antwoord op vraag 1-2 en de toelichting vooraf.

Vraag 5: *Betreft het hier een officiële taak van de gemeente?*

Antwoord 5: Ja, de Wet op de lijkbezorging bepaalt dat een gemeente de uitvaart dient te verzorgen, indien de overledene zich binnen de grenzen van de gemeente bevindt en niemand voorziet in de uitvaart van de desbetreffende overledene.

Vraag 6: *Stel dat er een neutrale rouwadvertentie geplaatst zou worden, wat is dan hier pijnlijk aan?*

Antwoord 6: Wij leveren geen actieve of passieve bijdrage aan het openbaar maken van informatie over een overledene. Zie ook het antwoord op vraag 1-2.

Vraag 7: *In de krant staat dat mw. Houben zegt: "Volgens haar is het niet zo dat er helemaal niemand bij zo'n eenzame uitvaart" is. „Er is altijd een ambtenaar van ons bij aanwezig". Kan het college aangeven welke ambtenaar vanaf het begin van het project eenzame uitvaarten in 2008 wanneer, waar op welk moment bij welke eenzame uitvaart aanwezig is geweest?*

Antwoord 7: Het project eenzame uitvaarten is gestart met, en op initiatief van de heer Ramaker, naar voorbeeld van een dergelijk project in Amsterdam en Groningen. Hij heeft deze rol vervuld tot 1 juni jl. Sinds 1 juni wordt een afscheidswaard bij eenzamen uitvaarten verzorgd door een medewerker uit onze ambtelijke organisatie met ervaring op het gebied van het leiden van ceremonies.

Vraag 8: *Als er altijd een ambtenaar aanwezig, volgens mw. Houben, waarom is dan destijds in 2008 de heer Ramaker hiervoor ingeschakeld?*

Antwoord 8: De heer Ramaker was destijds initiatiefnemer van het project eenzamen uitvaarten, zie ook antwoord 7.

Vraag 9: *Heeft u van tevoren goedkeuring gegeven aan het "ontslag" van deze vrijwilliger of heeft u dit achteraf vernomen en waarom bent u als wethouder er dan (uiteindelijk) mee akkoord gegaan? Vindt u het correct hoe deze vrijwilliger is behandeld (10 jaar trouwe dienst, reiskosten, bloemen, tijd, uit eigen zak betaald?).*

Antwoord 9: Ik ben op de hoogte van het feit dat we de samenwerking met de heer Ramaker per 1 juni hebben beëindigd vanwege het feit dat hij de bestaande uitvoering van eenzame uitvaarten wilde wijzigen. De heer Ramaker wenste persoonlijke informatie van de overledene te publiceren. Dit is in strijd met onze handelswijze. Hierover zijn meerdere gesprekken met de heer Ramaker gevoerd die echter niet geleid hebben tot wederzijds begrip of overeenstemming. Dat laat onverlet dat de jarenlange inzet van de heer Ramaker zeer gewaardeerd wordt. Ik uit deze waardering graag in het gesprek waarvoor ik de heer Ramaker inmiddels heb uitgenodigd.

DATUM
30 augustus 2019

Vraag 10: Was er een vrijwilligersovereenkomst met deze vrijwilliger en wat waren de afspraken, zodat u hem nu kon “ontslaan”?

Antwoord 10: *In de met de heer Ramaker gemaakte vrijwilligersovereenkomst is een bepaling voor tussentijdse beëindiging opgenomen.*

Vraag 11: *Mevrouw Houben heeft de heer Ramaker verboden om de gemeenschap van Maastricht (die hij vertegenwoordigt bij een eenzame uitvaart) te informeren over het feit dat er iemand is overleden. Ook mag hij geen mensen in de omgeving (bv burens of medebewoners van een zorginstelling) informeren over een mogelijk afscheidsmoment. Ook mag hij ook niet vermelden dat de crematie van iemand heeft plaats gevonden. Dat is een vreemde gang van zaken in een vrij westers land. Welke wettelijke grondslag is hier de basis van en is het college het er mee eens dat de heer Ramaker door deze dwingende beperkingen/verboden het hem onmogelijk wordt gemaakt om zijn taak te kunnen uitvoeren. Vindt u dat de gemeente zo met vrijwilligers moet omgaan?*

Antwoord 11: Een publicatie over een uitvaart van gemeentewege kan indirect iets zeggen over de relatie tussen de overledene en diens nabestaanden en/of de financiële situatie van de overledene of de nabestaanden. Een dergelijke publicatie zonder wettelijke grondslag is in strijd met de AVG én kan door eventuele nabestaanden als kwetsend worden ervaren. Bovendien sluit een dergelijke publicatie niet aan bij uitspraak van de minister van Binnenlandse Zaken over de omgang met gegevens van overledenen. In 2018 heeft de minister op Kamervragen over vingerafdrukken van overledenen aangegeven, dat zorgvuldig met de gegevens van overledenen dient te worden omgegaan, ook in geval de AVG niet geldt. Ik heb de heer Ramaker uitgenodigd voor een gesprek, waarin ik dit verder wil toelichten. Ook zonder gegevens over overledenen of informatie over de uitvaart verspreiden zorgen we ervoor dat de eenzame uitvaarten respectvol en met aandacht voor de overledenen verlopen.

Vraag 12: *Mevrouw Houben zegt aan het eind van het artikel: “Meneer Ramaker kon zich niet schikken in dit beleid en heeft vele klachten ingediend. Dus is de samenwerking is gestopt”. Betekent dit, dat als een vrijwilliger klachten indient (volgens de geldende gemeentelijke procedures) dat dan een manager gewoon kan beslissen om die vrijwilliger dan maar snel te ontslaan? Zelfs voordat het resultaat van die procedures bekend is?*

Antwoord 12: Uiteraard is het niet zo dat klachten automatisch leiden tot beëindiging van de vrijwilligersovereenkomst. De vrijwilligersovereenkomst is tussentijds beëindigd omdat de heer Ramaker de bestaande uitvoering van eenzame uitvaarten wilde wijzigen. De heer Ramaker wenste persoonlijke informatie van de overledene te publiceren. Dit is in strijd met onze handelswijze.

DATUM
30 augustus 2019

Vraag 13-14: *Staat dit niet haaks op de in oktober 2018 vastgestelde nota "vrijwilligers bij de gemeente Maastricht. "Goed regelen"? Wat vindt het college hiervan: is de vrijwilliger bij de Gemeente Maastricht nu vogelvrij? De Maastrichtse gemeenschap is verbolgen over hoe u deze vrijwilliger heeft behandeld en hoe u dit mooie participatie initiatief de nek om heeft gedraaid. Is de wethouder van plan om persoonlijk met de heer Ramaker om de tafel te gaan zitten om te bespreken of hij zijn werk weer kan hervatten?*

Antwoord 13-14: Dit staat niet haaks op genoemde nota; zie ook het antwoord op vraag 12. Ik hoop mijn waardering voor de inzet van de heer Ramaker duidelijk te kunnen maken en mijn dank te kunnen uitspreken in het persoonlijk gesprek waarvoor ik hem inmiddels heb uitgenodigd.

Hoogachtend,

Namens het college van Burgemeester en Wethouders van Maastricht
Wethouder Organisatie, Sociale Zaken, Ouderenbeleid en Cultuur,

Jim M. Janssen.

Vragen ex art. 47 RvO